

закладу. Запропоновані реконструктивні заходи в типових будівлях; на конкретних прикладах представлена реконструкція пристосованих будівель навчальних закладів; розроблений експериментальний проект будівлі вищого навчального закладу і навчально-виставкового центру.

Модель системи безперервного архітектурно-художньої освіти сприяє формуванню загального, принципового уявлення про структурну, функціональну та композиційно-просторову організацію академії. Однак з урахуванням загальних принципів розвитку і в залежності від величезного комплексу впливу факторів на них в кожному конкретному випадку була сформована індивідуальна функціонально-планувальна структура, відповідна освітній програмі і нормативним вимогам, яка органічно включається в містобудівну тканину міста або району.

Результати дослідження можуть використовуватись при розробці системи безперервного архітектурно-художньої освіти в будь-якому регіоні, області або великих містах України.

Вергунов С. В., канд. мист., проф., **Морозюк Ю. В.**, асист.
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ОСВІТИ НА КАФЕДРІ ДОМ ХНУМГ ім. О. М. БЕКЕТОВА

Кафедра «Дизайну та образотворчого мистецтва» була організована в Харківському національному університеті міського господарства імені О. М. Бекетова наприкінці 2017 року. У лютому 2018 року кафедра отримала офіційні документи від МОН України на право підготовки бакалаврів за двома спеціальностями: 022 «Дизайн» та 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», а влітку 2018 року був проведений перший набір студентів.

При створенні кафедри «ДОМ» визначальною умовою стало знаходження принципової відмінності в системі підготовки майбутніх фахівців від уже існуючих кафедр аналогічного профілю. На сайті «Abiturients.info» розміщено інформацію про 27 ВНЗ та 12 коледжів, де можна отримати дизайнерську освіту. За даними освітнього порталу «Освіта.іа», в Україні спеціальності 022 Дизайн, за різними спеціалізаціями, готують у 63 ВНЗ. Всеукраїнський освітній портал «parta.ua» називає цифру в 80 вузів III та IV рівня акредитації та різних форм власності, в яких можна отримати дизайнерську освіту. Якщо враховувати, що в деяких ВУЗах, в залежності від спеціалізації, може бути кілька кафедр, як, наприклад 4 кафедри в КНУТД або 5 кафедр в ХДАДМ, то можна припустити, що сьогодні в Україні різними спеціалізаціями дизайну навчають не менше 100 кафедр.

Проаналізувавши існуючі концепції підготовки дизайнерів та, спираючись на 30-річний педагогічний досвід керівника проектної групи з розробки освітньої програми «Дизайн» С. В. Вергунова, а також враховуючи реалії сьогоденного життя, була запропонована двоступенева модель підготовки дизайнерів-бакалаврів за трьома спеціалізаціями: «Дизайн промислових об'єктів», «Дизайн мультимедійних об'єктів» і «Дизайн візуальних комунікацій». За аналогічною схемою, будується освіта і з мистецтва; в якості спеціалізацій тут представлені «Вільна графіка», «Сакральне мистецтво» і «Сценографія».

Перший етап підготовки являє собою дворічну загально художню підготовку і вивчення базових дизайнерських практик. Програма в цьому випадку єдина для всіх трьох дизайнерських спеціалізацій – студенти вивчають «Малюнок, живопис та скульптуру» в частині художньої підготовки. У професійній підготовці: практичні курси «Основи формоутворення» та «Проектно-графічне моделювання», спеціальний курс «Комп'ютерні технології в дизайні», а також теоретичні курси «Історія образотворчого мистецтва та дизайну», «Основи композиції в дизайні» та «Основи методики дизайну».

Визначальним, в даному випадку, є курс «Основи формоутворення». Слід зауважити, що завдання цього курсу підібрані таким чином, що студенти на етапах його проходження виконують вправи відповідно до майбутніх спеціалізацій. Такий методологічний підхід дозволяє завчасно допомогти студенту вибрати цікаву для нього спеціалізацію. І зробити цей вибір усвідомлено і об'єктивно. Для цього у другому семестрі другого курсу всі студенти групи виконують три проекти зі специфікою одного з дизайнерських напрямків, за результатами яких і буде прийматися рішення щодо остаточного вибору форми подальшого навчання. Для цього до уваги приймаються три фактори у процентному співвідношенні (100% у сумі). 51% відсоток визначається рівнем виконання проектного завдання, 29% віддається бажанню студента та 20% думкам керівників курсу, які на підсумковому перегляді, аналізуючи проекти студентів, можуть об'єктивно, по факту, оцінивши всі плюси і мінуси кожної роботи, допомогти у виборі спеціалізації.

Згодом, на третьому і четвертому курсі починається навчання за обраною спеціалізацією, під кожною з яких, підібраний відповідний блок спеціальних курсів, що дозволяє отримати всі необхідні базові знання і навички. Дипломну (випускню) роботу бакалавра студент виконує в рамках раніше обраної спеціалізації. Такий підхід до освітнього процесу і є тією принциповою відмінністю та особливістю в системі підготовки майбутніх дизайнерів від уже існуючих кафедр аналогічного профілю.

Ще однією принциповою особливістю можна вважати наявність, так званих, сертифікатних програм, що дозволяють розширити знання студентів у суміжній спеціальності з тієї чи іншої теми, а також кругозір за професією в цілому. Суть тут в наступному: починаючи з другого курсу,

студент самостійно може вибрати навчальний блок з трьох дисциплін, які він буде вивчати три семестри (одна дисципліна в семестр). Всі дисципліни блоку об'єднані одним ідеологічним напрямком, і як правило, складаються з однієї теоретичної і двох практичних курсів, збудованих логічно і послідовно. Наприклад: сертифікатна програма «Комп'ютерні технології в дизайні інтер'єрів» включає в себе дисципліни «Історія стилів і об'єктів інтер'єрів», «3D моделювання предметів для інтер'єру», «Комп'ютерні технології». Більш того, ці дисципліни входять в навчальний план і, відповідно, в сітку розкладу; і що на них можуть записуватися студенти інших спеціалізацій – наприклад, майбутні архітектори. Три таких сертифікатних блока з дизайну у вільному доступі для студентів і пропонує кафедра «ДОМ».

Таким чином, можна сказати, що педагогічний склад кафедри визначився і знає чому і як вчити, а також як розумно організувати навчальний процес. У всіх педагогів є свої власні, унікальні методики, що дають позитивний результат, перевірений роками.

Вигнан Ю. Ю., студ., **Шебек Н. М.**, д-р арх., проф.
Київський національний університет будівництва і архітектури

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИВАБЛИВОГО СЕРЕДОВИЩА ІННОВАЦІЙНИХ ОСЕРЕДКІВ

На початку 21 століття прогресивні міста світу почали відводити спеціальні зони для інноваційних осередків, де створюється необхідна атмосфера для розвитку технологічних компаній та креативних індустрій. Проекти технопарків направлені на об'єднання житлової, освітньої, бізнесової, культурної, медичної, спортивної та розважальної функцій та на можливість розвитку малого та середнього бізнесу в сфері інновацій, – таке собі «місто в місті». У ХХ столітті Україна сформувала розвинутий індустріальний комплекс, який і нині становить високу частку у структурі економіки, охоплюючи чимало видів виробництва промислової продукції. Після проголошення незалежності, в містах України, зокрема в Чернівцях, спостерігається спад функціонування великих промислових підприємств та зростає кількість безробітного населення. Це означало руйнацію значної частини виробничого потенціалу України.

Для подолання проблем зі створенням якісного житлового середовища, працевлаштуванням населення та розвитком прогресивних технологій необхідно виявити особливості формування інноваційної інфраструктури та продемонструвати підходи до їх урахування на прикладі м. Чернівці. Інноваційна інфраструктура являє собою сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності